

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår saksbehandler:
Åshild Olaussen

Kopi til

Vår dato
01.10.2012

Vår referanse
2008-0015

Deres referanse
12/3367

Unios hørings svar til høring om behov for og organisering av et system for analyse og formidling av kompetanseframskrivinger i Norge.

Unio viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 26. juni, der vi blir invitert til å komme med vurderinger og synspunkter på hvorvidt det er et behov for et system for analyse og formidling av kompetanseframskrivinger, og på hvordan et slikt system bør organiseres. Vi vil i dette hørings svaret besvare de fem spørsmålene som KD stiller i høringsbrevet.

1. Behov for system

Unio mener det både er behov for og ønskelig at det etableres et system for kompetanseframskrivinger. I tråd med Stortingsmelding nr. 44 (2008-2009), Utdanningslinja, mener Unio at det er behov for jevnlig framskrivinger for tilbud og etterspørsel av forskjellige typer arbeidskraft, og at disse må kombineres med analyser av nasjonale og regionale kompetansebehov og utviklingen på arbeidsmarkedet. Formålet med slike framskrivinger må være å gi ulike beslutningstakere i politikk og i arbeidslivet, et best mulig og et felles grunnlag å fatte beslutninger på. Unio har for eksempel etterlyst en ordning med personellbudsjett i offentlig sektor som viser et samspill mellom utdannet arbeidskraft og hva arbeidslivet faktisk trenger.

De framskrivingene vi har i dag, fra SSB, er viktige som kunnskapsgrunnlag for flere Stortingsmeldinger, for politiske diskusjoner og beslutninger. Det at analysene per i dag ikke gjøres systematisk, men kommer mer sporadisk etter bestilling fra departementer eller andre interessenter, er en svakhet. Unio mener at opprettelsen av et nasjonalt system for framskrivinger vil sikre en større systematikk i framskrivingene, og at de derfor i større grad vil kunne involvere og nyttiggjøres av andre aktører enn de sentrale myndighetene. Det er behov for et system der kompetanseframskrivinger kan bli et nyttig verktøy blant annet for arbeidslivets parter.

Unio mener at et framtidig system for kompetanseframskrivninger bør gjenspeile at Norge er en del av et felles europeisk arbeidsmarked. Konsekvensene av internasjonaliseringen er i svært liten grad berørt i rapporten fra Vox, «Kompetanseframskrivninger i Norge».

2. Hvordan bør et framskrivningssystem etableres

Unio mener at et framtidig system for kompetanseframskrivninger i hovedsak bør baseres på de modeller som allerede er utviklet hos SSB. Vi synes forslaget i rapporten fra Vox, «Kompetanseframskrivninger i Norge», om å bygge opp et system av ulike moduler som løser ulike oppgaver, virker fornuftig. Det gjør det mulig å ha en konkret vurdering av hvor omfattende systemet skal være. Unio mener det er av stor betydning at de framskrivninger som blir utarbeidet, blir produsert i fagmiljøer som har legitimitet og troverdighet, og at de oppleves som relevante for arbeidslivets parter. Det er derfor viktig at partene i arbeidslivet blir involvert i prosessene som skal føre fram til en etablering.

3. Hensiktsmessige arbeidsformer

Ved etableringen av et kompetanseframskrivningssystem i Norge, er det viktig at partene møtes i forpliktende samarbeidsformer både for å legge føringer for hva som skal kartlegges, og for å drøfte funnene og konsekvensene av disse. Unio vil foreslå at det etableres en faggruppe, der aktuelle forskningsmiljøer, partene i arbeidslivet og representanter fra utdanningsinstitusjonene kan bidra både med informasjon og innspill i forkant av kartlegginger og analyser, og med vurderinger av framskrivingene når de foreligger. Det er helt avgjørende at statistikkgrunlaget for kompetanseframskrivningene er tilstrekkelig og solid. Unio har erfart at ikke alle tjenester registreres fullstendig i statistikken fra kommunene. Det fører i neste omgang til skjevhet i kompetanseframskrivningene. En faggruppe der partene i arbeidslivet er representert, vil derfor være verdifull for å supplere statistikken der det er feil og mangler.

En slik faggruppe må ha et formalisert og tydelig avklart forhold til et eventuelt koordinerende organ for framskrivningssystemet, med reell innflytelse på det arbeidet som skal gjøres.

4. Skal systemet drive selvstendig analyse- og utredningsarbeid

Unio mener, som allerede nevnt under punkt 2, at et nasjonalt system for kompetanseframskrivninger bør basere seg på forskning, analyser og beregninger utført i sterke, etablerte fagmiljøer, som SSB. Et eventuelt koordinerende organ, skal etter vår mening ikke selv utføre analyse- eller utredningsarbeid. Et koordinerende organ skal ha en bestillerfunksjon i forkant av framskrivningene og videre ha i oppgave å videreformidle resultater og utarbeide informasjon og presentasjoner tilpasset de nye brukergruppene det er ønskelig å nå. Et koordinerende organ kan videre skape møteplasser for de parter som er berørt av og har behov for kunnskap om framskrivningene, jf rapporten fra Vox' forslag om en nasjonal og en internasjonal konferanse.

5. Formidlingsformer, brukergrupper og tidshorisont

Unio mener at framskrivninger bør ha en tidshorisont på 10, 20 og 30 år fram i tid. Framskrivninger med kun en tidshorisont på 30 år gir etter vår mening en lav nytteverdi. Hvor ofte ulike framskrivninger skal gjentas, synes vi det er vanskelig å ha en sikker mening om nå. I rapporten fra

Vox foreslås det langsiktige framskrivinger hvert tredje år. Unio synes det høres fornuftig ut, eventuelt kan det være fornuftig å få slike langsiktige framskrivinger så ofte som hvert annet år.

Når det gjelder brukergrupper mener vi at de som er listet opp i tabell 1 i rapporten fra Vox er rimelig dekkende.

Formidling av resultatene bør så langt det er mulig være tilpasset de ulike målgruppene/brukergruppene. Unio mener det er litt prematurt å ta stilling til hvilke formidlingsformer som egner seg best, på nåværende tidspunkt. Det viktigste er at det blir etablert et system som sikrer at tallmaterialet og informasjonen framstilles på en forståelig måte og i tråd med analysene til de fagmiljøene som utførte framskrivingene.

Vennlig hilsen
Unio

Ingjerd Hovdenakk
sekretariatssjef

Åshild Olaussen
seniorrådgiver